

Seat No. : _____

NG2-107

December-2015

M.A., Sem.-III

504 : Economics

(Managerial Economics-II)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સમાન છે.

1. ધંધો કરનાર વ્યક્તિને કયા-કયા જોખમોનો સામનો કરવો પડે છે ? જોખમોના સંદર્ભમાં વસ્તુલક્ષી સંભાવના અને વ્યક્તિલક્ષી સંભાવનાના ખ્યાલો સમજાવો.

અથવા

બે મૂડીરોકાણ પ્રોજેક્ટ અંગેની માહિતી આપેલી છે. અપેક્ષિત કિંમત અને પ્રમાણિત વિચલનનો ઉપયોગ કરી એ નક્કી કરો કે કયો પ્રોજેક્ટ સ્વીકારવા યોગ્ય છે ?

પ્રોજેક્ટ A		પ્રોજેક્ટ B	
રોકડ પ્રવાહ X_1	સંભાવના P_1	રોકડ પ્રવાહ X_2	સંભાવના P_2
20	0.1	10	0.10
30	0.2	25	0.25
40	0.4	40	0.30
50	0.2	55	0.25
60	0.1	70	0.10

2. ખર્ચ-લાભ વિશ્લેષણ એટલે શું ? ખર્ચ-લાભ વિશ્લેષણ વિશે વિસ્તૃત નોંધ લખો.

અથવા

સ્થાનીયકરણને અસર કરતા પરિબળો દર્શાવી, ઉદ્યોગોના સ્થાનીયકરણ અંગેનો સાર્જન્ટ ફ્લોરેન્સનો સિદ્ધાંત સમજાવો.

3. સમતુટ બિંદુનો ખ્યાલ આકૃતિસહ સમજાવો. સમતુટ વિશ્લેષણ દ્વારા ઉત્પાદનનું આયોજન કેવી રીતે થઈ શકે તે સમજાવો.

અથવા

આબકારી જકાત એટલે શું ? તેની સંચાલકીય નિર્ણયકરણ પરની અસરોની ચર્ચા કરો.

NG2-107

1

P.T.O.

4. (a) રમતના સિદ્ધાંતના સંદર્ભમાં સહકારી અને બિનસહકારી રમતના ખ્યાલની સમજૂતી આપો.
 (b) નીચેના કોષ્ટકમાં બે પેઢીઓ માટે વળતર શ્રેણિક આપેલું છે. નેશ સમતુલા શોધો.

		પેઢી B	
		જાહેરાત કરવી	જાહેરાત ન કરવી
પેઢી A	જાહેરાત કરવી	(5, 4)	(6, 2)
	જાહેરાત ન કરવી	(3, 6)	(7, 2)

અથવા

- (a) સુરેખ આયોજનનો ખ્યાલ સમજાવી, તેના સંદર્ભમાં હેતુલક્ષી વિધેય અને પ્રતિબંધકોના ખ્યાલો સમજાવો.
 (b) સુરેખ આયોજનની ઉપયોગિતા ચર્ચો.
5. નીચેના પ્રશ્નો માટે સાચો જવાબ પસંદ કરી તમારી ઉત્તરવહીમાં તેનો નંબર દર્શાવો :
- (1) દરેક વ્યૂહરચના અને તેની સાથેની કુદરતી પરિસ્થિતિના જુદા-જુદા સંયોજનના પરિણામો શેના દ્વારા દર્શાવાય છે ?
 (a) શ્રેણિક (b) નિશ્ચાયક
 (c) કોષ્ટક (d) વળતર શ્રેણિક
- (2) ધંધાકીય નિર્ણય અંગેના પરિણામ અંગે કોઈ માહિતી પ્રાપ્ત ના હોય તેવી પરિસ્થિતિને શું કહેવાય છે ?
 (a) ચોક્કસતા (b) જોખમ
 (c) અચોક્કસતા (d) ઉપરના બધા જ
- (3) જો બે મૂડીરોકાણ પ્રોજેક્ટમાંથી પ્રાપ્ત અપેક્ષિત નફાની કિંમત એકસરખી હોય, તો પ્રોજેક્ટની પસંદગી માટે શેનો ઉપયોગ કરી શકાય ?
 (a) પ્રમાણિત વિચલન (b) વિચરણ
 (c) મધ્યક (d) બહુલક
- (4) જો બે મૂડીરોકાણ પ્રોજેક્ટમાંથી પ્રાપ્ત અપેક્ષિત નફો જુદો-જુદો હોય, તો પ્રોજેક્ટની પસંદગી માટે શેનો ઉપયોગ થઈ શકે ?
 (a) સહસંબંધાંક (b) વિચલાંક
 (c) મધ્યક (d) સંભાવના

- (5) જાહેરક્ષેત્ર દ્વારા પૂરી પાડવામાં આવતી વસ્તુઓ અને સેવાઓની એક ખાસિયત કઈ છે ?
- (a) તેમની કિંમત શૂન્ય હોય છે અથવા સરેરાશ ખર્ચ કરતા ઓછી હોય છે.
 (b) તેમની કિંમત શૂન્ય હોય છે અથવા સરેરાશ ખર્ચ કરતા વધુ હોય છે.
 (c) તેમની કિંમત ઋણ હોય છે.
 (d) ઉપરના એકપણ નહિ.
- (6) ન્યૂનતમ પરિવહન ખર્ચ સ્થાનીયકરણ મેળવવાના હેતુથી કયા અર્થશાસ્ત્રીએ સ્થાનીયકરણ ત્રિકોણનો ઉપયોગ કર્યો છે ?
- (a) કેઈન્સ (b) મીડ
 (c) વેબર (d) સાર્જન્ટ ફ્લોરેન્સ
- (7) કયા અર્થશાસ્ત્રીએ સ્થાનીયકરણ માટે વ્યાપ્તિ પદ્ધતિ વિશ્લેષણ આપ્યું છે ?
- (a) માર્ક્સ (b) એડમ સ્મિથ
 (c) સાર્જન્ટ ફ્લોરેન્સ (d) રોસ્ટોવ
- (8) સીમાંત સામાજિક ખર્ચ = સીમાંત ખાનગી ખર્ચ + _____
- (a) સીમાંત બાહ્ય ખર્ચ (b) સીમાંત સાધન ખર્ચ
 (c) કુલ સરેરાશ ખર્ચ (d) કુલ અસ્થિર ખર્ચ
- (9) પેટીનું ખર્ચ _____ થવાથી સમતુટ બિંદુ જમણી તરફ ખસે છે.
- (a) માં વધારો (b) સ્થિર
 (c) શૂન્ય (d) માં ઘટાડો
- (10) કુલ ફાળો = કુલ આવક - _____
- (a) કુલ સ્થિર ખર્ચ (b) કુલ અસ્થિર ખર્ચ
 (c) સરેરાશ સ્થિર ખર્ચ (d) સરેરાશ અસ્થિર ખર્ચ
- (11) કયા પ્રકારનો વેરો સ્થાનિક સરકારોને પ્રમાણમાં વધુ આવક મેળવવામાં મદદરૂપ થાય છે ?
- (a) આવક વેરો (b) ખર્ચ વેરો
 (c) સંપત્તિ વેરો (d) ઉપરના બધા જ
- (12) કયો વેરો સાધનોની કાર્યક્ષમ વહેંચણીને પ્રોત્સાહન આપે છે ?
- (a) જકાત વેરો (b) ખર્ચ વેરો
 (c) સંપત્તિ વેરો (d) ઉપરના બધા જ

(13) મહત્તમ-ન્યૂનતમ કિંમત એટલે વળતર શ્રેણિકમાં

- (a) અસમતુલા બિંદુ
- (b) હારમાં ન્યૂનતમ અને સ્તંભમાં મહત્તમ કિંમત
- (c) હારમાં મહત્તમ અને સ્તંભમાં ન્યૂનતમ કિંમત
- (d) હારમાં મહત્તમ અને સ્તંભમાં મહત્તમ કિંમત

(14) સુરેખ આયોજનની સમસ્યાના ઉકેલ માટે નીચેનામાંથી કઈ પદ્ધતિનો ઉપયોગ થાય છે ?

- (a) આલેખ પદ્ધતિ
- (b) નિયત સંબંધ પદ્ધતિ
- (c) સિમપ્લેક્ષ પદ્ધતિ
- (d) (a) અને (c) બન્ને

_____

Seat No. : _____

NG2-107

December-2015

M.A., Sem.-III

504 : Economics

(Managerial Economics-II)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : All Questions carry equal marks.

1. What type of risks are to be faced by a businessman ? In the context of risk in business explain the concepts of objective and subjective probability.

OR

Information about two investment projects is given below. Using expected value and Standard deviation decide as to which project should be accepted ?

Project-A		Project-B	
Cash Flow X_1	Probability P_1	Cash Flow X_2	Probability P_2
20	0.1	10	0.10
30	0.2	25	0.25
40	0.4	40	0.30
50	0.2	55	0.25
60	0.1	70	0.10

2. What is cost benefit analysis ? Write a detailed note on cost benefit analysis.

OR

State the factors affecting location and explain the location theory of industry given by Sargent Florence.

3. Explain the concept of break-even analysis with the help of diagram. Explain, how production planning can be done with break-even analysis.

OR

What is excise tax ? Discuss its effects on business decision.

4. (a) In the context of game theory explain concept of cooperative and non-cooperative game.
- (b) Following is the pay-off matrix for two firms. Find out Nash equilibrium.

		Firm B	
		Advertise	Don't Advertise
Firm A	Advertise	(5, 4)	(6, 2)
	Don't Advertise	(3, 6)	(7, 2)

OR

- (a) Explain the concept of linear programming and also explain the concepts of constraints and objective function.
- (b) Discuss the usefulness of linear programming.
5. Select the correct answer for following questions and write its number in your answer book.
- (1) The outcomes associated with combinations of each strategy and state of nature is shown by
- (a) Matrix (b) Determinants
(c) Table (d) Pay-off matrix
- (2) A situation where no information is available about the outcome of the business decision is known as
- (a) Certainty (b) Risk
(c) Uncertainty (d) All of the above
- (3) If two investment projects have same expected profit, what can be used to, decide the selection of a project ?
- (a) Standard deviation (b) Variance
(c) Mean (d) Mode
- (4) If two investment project have different expected profit, what can be used to decide the selection of the project ?
- (a) Coefficient of correlation (b) Coefficient of variation
(c) Mean (d) Probability

- (5) One of the characteristics of the goods and services provided by public sector is that
- (a) Their price is zero or less than average cost
  - (b) Their price is zero or greater than average cost
  - (c) Their price is negative
  - (d) None of the above
- (6) In order to get the least transport cost location, which economist has given location triangle ?
- (a) Keynes
  - (b) Mead
  - (c) Weber
  - (d) Sargent Florance
- (7) Which economist has given inductive analysis for the problem of choice of location ?
- (a) Marx
  - (b) Adam Smith
  - (c) Sargent Florance
  - (d) Rostow
- (8) Marginal Social Cost = Marginal Private Cost + _____.
- (a) Marginal External Cost
  - (b) Marginal Factor Cost
  - (c) Total Average Cost
  - (d) Total Variable Cost
- (9) Break-even point shifts to right due to _____ cost of the firm.
- (a) Increase in
  - (b) Constant
  - (c) Zero
  - (d) Decrease in
- (10) Total contribution margin = TR – _____.
- (a) TFC
  - (b) TVC
  - (c) AFC
  - (d) AVC
- (11) Which type of tax helps local government to get relatively more income ?
- (a) Income tax
  - (b) Expenditure tax
  - (c) Wealth tax
  - (d) All of the above
- (12) Which tax encourages efficient allocation of resources ?
- (a) Excise tax
  - (b) Expenditure tax
  - (c) Wealth tax
  - (d) All of the above

- (13) Maximum - Minimum value means _____ in the pay-off matrix.
- (a) Disequilibrium point
  - (b) Minimum value in the row and maximum value in the column
  - (c) Maximum value in the row and minimum value in the column
  - (d) Maximum value in the row and maximum value in the column
- (14) Which of the following methods is used for solution of a linear programming problem ?
- (a) Graphical method
  - (b) Regression method
  - (c) Simplex method
  - (d) Both (a) and (c)
-